

El rebut de l'OPA

Dies de tensió al sector elèctric, quan es comença a analitzar la possibilitat que tiri endavant l'OPA hostile de Gas Natural a Endesa. La patronal de les elèctriques està profundament dividida, sobretot des que la basca Iberdrola ha confirmat que dóna suport a la gasista catalana en la seva operació. Fa dos anys, quan l'OPA va ser per a Iberdrola, la patronal s'hi pronuncià en contra. Sigui com sigui, si Endesa és absorbida, el mercat elèctric es veurà modificat, molt o poc segons el territori.

DE NIS SPOR

El mapa de l'energia

DISTRIBUCIÓ D'ELECTRICITAT

DISTRIBUCIÓ DE GAS

L'oferta de Gas Natural per fer-se per la via hostile amb el cent per cent de l'elèctrica espanyola Endesa ha estat el tema estrella durant aquests últims dies, sobretot a l'escena política i econòmica, on els seus actors han obert foc amb arguments a favor o en contra de l'operació. Mentre que els uns s'han afanyat a dir que l'OPA presentada pel líder gasístic ca-

talà sobre la primera elèctrica espanyola significarà que dues empreses —el nou grup resultant i Iberdrola— es reparteixin el mercat espanyol al seu gust, d'altres opinen que cal esperar i veure si, com sosté el ministre d'Indústria, José Montilla, la reducció del nombre d'operadors en un sector, especialment si aquest està regulat, no implica que els preus pugin i que la

competència es redueixi. Els mateixos responsables de Gas Natural van assegurar el dia que presentaven l'OPA que la integració de les dues empreses milloraria la competència en el sector energètic.

Davant la teoria de l'operació, que també suposa desinversions regalades en Iberdrola, les associacions de consumidors han adoptat una actitud força escèptica i prudent davant els canvis reals i "positius" que pot comportar el naixement d'un gran grup multienergètic amb l'electricitat i el gas com a grans potes de negoci. Aquestes organitzacions han qüestionat la idea de "més competència" que se'ls ha venut en la mesura que la radiografia del mercat energètic espanyol i català revela que són encara molt pocs els ciutadans que, un cop liberalitzat el sector, han decidit canviar de proveïdor o contractar els serveis d'una nova empresa comercialitzadora de llum i gas. Si finalment les autoritats espanyoles donen llum verda a l'OPA de Gas Natural, caldrà veure la factura que arribarà després puntualment a les llars. Almenys això és el que farà l'Organització de Consumidors i Usuaris (OCU). Segons el seu portaveu, Enrique García, és massa aviat per aventurar-se a dir si els preus del rebut de l'energia que consumim pujaran o baixaran. "No ho tenim massa clar, però en qualsevol cas la desaparició d'un competidor i la concentració de l'oferta no són notícies gaire encoratjadores a l'hora de buscar descomptes raonables", afirma García, que recorda que la liberalització del sector hauria d'haver servit per ampliar la competència en preus i la capacitat d'elecció del consumidor, però que no ha estat així. "Els clients poden triar, quedar-se en el mercat regulat o comprar l'energia en el mercat lliure, però opten per no fer canvis per desconfiança, per desconeixement i, sobretot, perquè la majoria de vegades aquest canvi de companyia no representa un estalvi suficient per complicar-se la vida amb gestions", explica el portaveu de la Federació de Consumidors en Acció (FACUA), Rubén Sánchez. En la seva opinió, bona part de les comercialitzadores de gas i llum no ofereixen tarifes més atractives de les que fixa el Govern perquè els resultaria poc rendible, ja que el preu de la llum a Espanya ja

és un dels més baixos de la Unió Europea, i sovint topen amb el bloqueig de les distribuïdores, que fa anys que tenen dominat un mercat geogràfic. Precisament, la quota de mercat ha estat un dels aspectes que han portat a debatre el supòsit de, feta l'OPA, com quedarà el sector energètic, fins i tot s'ha arribat a parlar de monopoli o oligopoli. En el cas dels Països Catalans, la situació és la següent: Fesca Endesa té prop de quatre milions de clients a Catalunya, la majoria domèstics, que representen el 95% del mercat català, segons la companyia. El 5% restant són petites distribuïdores que abasteixen certes zones o, fins i tot, només un municipi, com és el cas de Centelles (Osona) amb Electracomercial Centelles. Per la seva banda, Gas Natural subministra a 2,2 milions de clients d'uns tres-cents municipis catalans, portant el gas a més del 95% de la població catalana. Davant aquesta realitat, les organitzacions de consumidors són conscients que la creació d'un gegant que aglutini electricitat i gas no mourà grans canvis a efectes pràctics perquè a Catalunya les dues empreses que es podrien integrar ja tenen bona part del seu mercat. Malgrat tot, els defensors dels drets dels consumidors demanen que aquest "nou regnat" no solament no perjudiqui les butxaques dels qui paguen les factures, sinó que comporti més ofertes i més inversió en la qualitat del servei. "De l'oferta de Gas Natural, veiem amb bons ulls la forta inversió que ha promès en la millora de la xarxa de distribució i en energies renovables", apunta el representant de FACUA. Si un dels objectius de l'OPA és la creació d'una nova empresa que pugui ser competitiva reduint costos i integrant llum i gas, els consumidors demanen que aquest model de negoci també els tingui presents amb propostes atractives i menys talls de llum.

A la resta dels Països Catalans i de comunitats autònomes, la incertesa és la mateixa. L'elèctrica basca Iberdrola té controlat el mercat valencià de la llum, mentre que a les Illes Balears també han expressat els seus temors perquè la compra ajudi a consolidar "encara més" el domini de Gesa-Endesa.

Anna Cristeto

Observatori empresarial

Oriol Amat

Katrina: impacte a les empreses

Un cop ja s'han evacuat als supervivents i ja s'han comptat els morts que ha provocat el Katrina ja es comencen a quantificar els efectes que produirà a l'economia general i a les empreses. El Govern dels EUA quantifica en més de 200.000 milions de dòlars l'increment de despesa que representarà el Katrina per a les arques públiques.

Vista aèria dels efectes de l'huracà Katrina en un barri dels suburbis de Nova Orleans, el passat 30 d'agost.

Això sense comptar el cost que pot representar l'increment de l'atur a les zones afectades. Es parla que unes 400.000 persones poden anar a l'atur. Per tant, als EUA el Katrina afectarà el dèficit pressupostari, una circumstància que pot pressionar a l'alça els impostos, els tipus d'interès i la inflació.

Des del punt de vista de l'economia empresarial, és difícil pensar en algun tipus d'empresa de la zona de Louisiana i Mississipí a qui no afectin de ple les conseqüències del Katrina. D'entrada, la pèrdua de població, l'increment de l'atur i la reducció del poder adquisitiu dels qui es quedin a la zona tindran un efecte molt negatiu en les vendes. Hi ha empreses que han deixat d'operar, i potser ja no tornaran a obrir per la destrucció de les seves instal·lacions i la mort o marxa dels treballadors. La reducció de les vendes anirà acompanyada d'un increment general dels costos. Per exemple, els costos de transport o els financers per l'increment dels tipus d'interès. Un altre cost que s'està incrementant, encara més, és el del petroli, per les destruccions ocasionades en les plantes petroleres.

Hi ha diversos sectors que es veuran afectats molt particularment. Les asseguradores hauran de pagar fortes indemnitzacions. S'estima que les indemnitzacions superaran els 30.000 milions de dòlars. És possible que, com a conseqüència d'aquest fet, les primes d'assegurances s'incrementin a la zona. Cal tenir en compte que moltes pòlisses d'assegurances no cobreixen els danys causats per inundacions i huracans. Per altra banda, moltes de les pèrdues produïdes no estaven assegurades. Un altre sector que es veurà greument afectat serà el turístic, ja que calen uns quants anys de rehabilitació perquè la zona s'assemblí al que havia estat. Per exemple, els dotze casinos de Mississipí han quedat totalment destruïts. Aquests casinos donaven feina a 14.000 persones i generaven unes vendes anuals de 2.700 milions de dòlars. També es poden produir efectes negatius en el sector immobiliari, ja que s'esperen caigudes en el valor dels immobles pels riscos existents a la zona, per la pèrdua de població i per la previsible pujada dels tipus d'interès. Com es diu sovint, quan Estats Units esternuden, preparem-nos per a un costipat. Preparem-nos per a increments de la inflació, increments en els tipus d'interès, i caigudes dels mercats financers i immobiliaris.

En conclusió, els efectes del Katrina es començaran a sentir tard o d'hora en les nostres empreses.